

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie Rijksuitgaven

Aan de voorzitter van de commissie voor de Rijksuitgaven

Plaats en datum: Den Haag, 24 juli 2023
Betreft: Uitwerking motie Sneller/Slootweg om de Algemene Rekenkamer te verzoeken om een onderzoek naar uitvoeringsorganisaties.
Ons kenmerk: 2023Z11099/2023D33198
Uw kenmerk:
Uw brief van:

Geachte heer Sneller,

In de procedurevergadering van de commissie voor de Rijksuitgaven van 6 juli 2023 is gesproken over Uitwerking motie Sneller/Slootweg om de Algemene Rekenkamer te verzoeken om een onderzoek naar een selectie van uitvoeringsorganisaties.

De commissie heeft besloten om positief advies uit te brengen. Het advies treft u aan in de bijlage bij deze brief.

Bij deze breng ik u het verzoek van de commissie over.

Hoogachtend,

de griffier van de commissie voor de Rijksuitgaven,

W.A. Lips

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.ru@tweedekamer.nl

Aan de voorzitter van de commissie voor de Rijksuitgaven

Geachte heer Sneller,

Op 26 juni jl. heeft de commissie voor de Rijksuitgaven van u een brief ontvangen met het verzoek om (conform artikel 7.4, vierde lid, van het Reglement van Orde Tweede Kamer) aan uw commissie een advies uit te brengen over een conceptverzoek van de Kamer aan de Algemene Rekenkamer om een onderzoek in te stellen naar de productiviteitsontwikkeling bij een selectie uitvoeringsorganisaties.

De commissie voor de Rijksuitgaven heeft besloten om dit verzoek positief te beoordelen.

Een onderbouwing van ons advies vindt u hieronder.

Advies

De commissie voor de Rijksuitgaven oordeelt positief over het conceptverzoek van de Kamer aan de Algemene Rekenkamer om een onderzoek in te stellen naar de productiviteitsontwikkeling bij een selectie van uitvoeringsorganisaties.

Toetsing aan criteria

1. Heeft de Algemene Rekenkamer voldoende bevoegdheden?

Ja. Voor het onderzoek kan het nodig zijn om administraties, documenten en andere informatie van uitvoeringsorganisaties te onderzoeken. De Algemene Rekenkamer heeft op grond van artikel 7.18 van de Comptabiliteitswet 2016 voldoende bevoegdheden om bij alle onderdelen van het Rijk alle informatie die zij nodig acht voor het uitvoeren van het verzoekonderzoek - een doelmatigheidsonderzoek - te onderzoeken.

2. Beschikt de Algemene Rekenkamer over de vereiste kennis en expertise?

Ja. De Algemene Rekenkamer beschikt over de vereiste kennis en expertise om het voor het onderzoek benodigde verdiepende onderzoek te doen naar productiviteitsontwikkeling bij een selectie van uitvoeringsorganisaties, inclusief de gevraagde oorzaakanalyse. Dat blijkt ook uit eerdere publicaties, bijvoorbeeld 'Bekostiging Rechtspraak: gevolg voor doelmatigheid', een doelmatigheidsonderzoek uit 2016 en 'Een zorgelijk gebrek aan daadkracht' (2022), onderzoek naar de effectiviteit van de zorgfraudebestrijding, inclusief een analyse naar de oorzaken van geconstateerde problemen.

3. Heeft uitvoering door de Algemene Rekenkamer meerwaarde?

Ja. Uitvoering van het onderzoek door de Algemene Rekenkamer heeft meerwaarde in vergelijking met soortgelijk onderzoek ten opzichte van een onderzoek door de Kamer zelf of door een extern onderzoeksbureau. Die meerwaarde vloeit vooral voort uit de bevoegdheden die de Algemene Rekenkamer bij uitvoeringsorganisaties van het Rijk kan inzetten om alle informatie die zij nodig acht te onderzoeken. De Algemene Rekenkamer kan gegevens van uitvoeringsorganisaties analyseren, vergelijken en samenbrengen met gegevens uit andere relevante onderzoeken. Andere onderzoeksbureaus zijn afhankelijk van het vrijwillig meewerken van uitvoeringsorganisaties of openbare informatie. Tot nog toe zijn goede cijfers om de ontwikkeling van de productiviteit van uitvoeringsorganisaties te analyseren echter maar beperkt (openbaar) beschikbaar. Daarmee kan onderzoek door de Algemene Rekenkamer ook meer de diepte ingaan dan onderzoek van andere onderzoeksbureaus en kan de Algemene Rekenkamer ook een verfijndere vorm van productiviteitsmeting doen dan bijvoorbeeld is gedaan in de analyse waarnaar in de motie wordt verwezen.

Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.ru@tweedekamer.nl

4. Is de probleemstelling en vraagstelling helder?

Ja. De staf van de commissie voor de Rijksuitgaven heeft drie onderzoeksvragen geformuleerd die aansluiten bij de motie. 1) Wat is de productiviteitsontwikkeling van een selectie van uitvoeringsorganisaties? 2) Wat zijn de oorzaken voor verschillen in productiviteitsontwikkeling? 3) Hoe verhoudt de productiviteitsontwikkeling zich tot de ontwikkeling van de kwaliteit van de dienstverlening door de uitvoeringsorganisaties? Deze onderzoeksvragen zijn naar verwachting voldoende concreet voor de Algemene Rekenkamer om te onderzoeken. Tegelijkertijd laten de onderzoeksvragen voldoende ruimte voor de Algemene Rekenkamer om zelf keuzes te maken over bijvoorbeeld de omvang en concrete invulling van de selectie en de te onderzoeken periode. Daarmee kan de Algemene Rekenkamer zelf bepalen wat nodig is om op basis van haar oorzaakanalyse betekenisvolle uitspraken over (knelpunten in) de productiviteitsontwikkeling te kunnen doen en waar mogelijk bredere lessen voor het structureel verbeteren van de doelmatigheid van uitvoeringsorganisaties te trekken. Vanwege de complexiteit van het onderzoek zal de omvang van de selectie naar verwachting zeer beperkt en de te onderzoeken periode relatief lang zijn.

5. Is helder op welk termijn het onderzoek moet plaatsvinden?

Ja. Het voorstel is de Algemene Rekenkamer te vragen om het onderzoek af te ronden voor het einde van de huidige kabinetsperiode. Dat is geen harde datum, maar geeft wel aan dat het conceptverzoek rekening houdt met en ruimte biedt voor een mogelijk relatief lange doorlooptijd. Dat is ook nodig, omdat de doorlooptijden van onderzoeken van de Algemene Rekenkamer aanzienlijk zijn en er ook voldoende tijd moet zijn voor ambtelijk en bestuurlijk hoor- en wederhoor

Hoogachtend,

De voorzitter van de commissie voor de Rijksuitgaven,

Sneller

De griffier van de commissie voor de Rijksuitgaven,

Lips